

STANOWISKO RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie utrzymania „Roty” i twórczości Marii Konopnickiej w nauczaniu w polskich szkołach

Rada Miejska w Suwałkach w trosce o wychowanie młodego pokolenia w duchu patriotyzmu i miłości do ojczyzny udziela pełnego poparcia wszystkim działaniom podejmowanym na rzecz zapewnienia obecności twórczości Marii Konopnickiej w programach szkolnych.

Rada wnioskuje do Ministra Edukacji Narodowej o wycofanie się z zamiaru wykreślenia twórczości M. Konopnickiej z podstawy programowej oraz bezwzględne zachowanie w niej utworu „Rota”.

Opublikowany w 1908 r. wiersz „Rota” jest także pieśnią powstałą pod wpływem oburzenia prześladowaniami polskość i chęcią podniesienia ducha narodowego w Polakach przechodzących ciężkie chwile. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości „Rota” była obok Mazurka Dąbrowskiego, utworem najczęściej wykonywanym na zgromadzeniach patriotycznych Polaków, który jednoczył Naród.

Uzasadnienie

Ministerstwo Edukacji Narodowej nosi się z zamiarem usunięcia twórczości Marii Konopnickiej z listy lektur w polskich szkołach ponadpodstawowych. W prekonsultacjach zmian w podstawie programowej języka polskiego w liceach i technikach, MEN zaproponowało wykreślenie „Wyboru wierszy” M. Konopnickiej z listy lektur uzupełniających.

Powyższy zamiar wywołał niezadowolenie wśród mieszkańców Suwałk, dla których M. Konopnicka jest autorką „Roty” oraz licznych wierszy dla dzieci, bajek i nowel, a przede wszystkim najbardziej znaną suwalczanką, mającą znaczący wpływ na tożsamość lokalną.

To suwalski samorząd, wzorem polskiego Sejmu ustanawiającego rok 2022 Rokiem Marii Konopnickiej, docenił literacki dorobek pisarki oraz jej wkład w działalność patriotyczną. Posłowie przed dwoma laty postanowili uhonorować jedną z najwybitniejszych pisarek w historii literatury polskiej, uzasadniając w uchwale sejmowej: *„Maria Konopnicka dokonała przełomu w polskiej literaturze dla dzieci, podnosząc tę dziedzinę pisarstwa na wyżyny sztuki. Za pomocą utworów literackich protestowała przeciwko antypolskiej polityce zaborców i niesprawiedliwości społecznej. Współorganizowała protest światowej opinii publicznej przeciwko niemieckim represjom wobec dzieci polskich i ustawom wywłaszczeniowym. Walczyła o prawa kobiet oraz pomagała uwięzionym z przyczyn politycznych przez rosyjskie władze”*.

Wśród głoszących za tą uchwałą parlamentarzystów były osoby tworzące obecne kierownictwo MEN. Dziś okazuje się, że twórczość M. Konopnickiej już nie zasługuje na to, by uczniowie polskich szkół ponadpodstawowych ją poznali i proponuje się wykreślenie pozycji „Maria Konopnicka. Wybór wierszy” z podstawy programowej.

Mieszkańcy Suwałk od zawsze są dumni ze swojej rodaczki, a jej imię nosi główny suwalski plac oraz biegnąca wzdłuż niego ulica. Jest ona patronką Przedszkola nr 10, Szkoły Podstawowej przy ul. Kościuszki, I Liceum Ogólnokształcącego, Muzeum i Biblioteki Publicznej, a także Rodzinnego Ogrodu Działkowego. Są w przestrzeni miejskiej także dwa pomniki oraz ławeczka jej imienia.

Nie ma cienia wątpliwości, że pominięcie twórczości M. Konopnickiej w podstawie programowej może znacząco osłabić zainteresowanie tą postacią i rodzinnym miastem tej wybitnej polskiej pisarki oraz negatywnie wpłynie na lokalną tożsamość Wspólnoty Suwałczan.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec